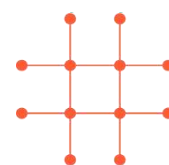

Studieplan

Tverrfaglig videreutdanning i veiledning 2018-2020

VID

Innhold

1. Innledning	3
Veiledning, rådgiving og coaching	3
Utdanningens faglige profil	3
Behovet for veilednings- og relasjonskompetanse	4
Høgskolens verdigrunnlag	4
2. Studiets hovedmål.....	5
3. Målgruppe og opptakskrav	6
4. Omfang, innhold og oppbygging	6
Oversikt studiekraft, eksamens- og vurderingsform	7
5. Arbeidsformer.....	7
6. Emnebeskrivelser	9
Emne 1: Perspektiver på veiledning	9
Emne 2: Veileders personlige utvikling. Samspill, kreativitet og vekst.....	11
Emne 3: Verdier, valg og karriere i et flerkulturelt perspektiv	13
Emne 4: Veiledning i grupper og organisasjoner	14
7. Pensum (se egen pensumliste)	15

1. Innledning

Målet med studiet i tverrfaglig videreutdanning i veiledning er å gi utdanning i å støtte andre til å utvikle selvinnsikt og ferdigheter som øker deres handlings- og samhandlingskompetanse. Programmet er rettet mot det pedagogisk-psykologiske veilednings og rådgivingsfeltet.

Veiledning, rådgiving og coaching

Veiledning er det norske begrepet for det som i internasjonale fagmiljø, spesifikt i det angloamerikanske, kalles "counselling". Counselling blir også oversatt med rådgiving. Veiledning forstås her som en pedagogisk og relasjonell prosess der målet er utvikling, læring og vekst gjennom erfaring, oppdagelse og faglig refleksjon. For å bli en god veileder, er det en forutsetning at en selv har erfaring med både å ha blitt veiledet og å veilede. Det legges derfor vekt på egenutvikling i studiet. Gjennom å bli bedre kjent med seg selv og forstå mer av egne reaksjoner, blir veileder bedre i stand til å møte andre på en støttende og kreativ måte.

I studiet har vi fokus på veiledning som relasjonsutvikling, "relational counselling". Arbeidsområdet til en relasjonsveileder er å tilrettelegge slik at den som søker veiledning - i fortsettelsen kalt fokusperson - oppdager sine muligheter og selv kan finne svar. Fokusperson innehar selv ressursene til å finne svar og løsninger. Veileder støtter og utfordrer fokusperson til å øke sin selvinnsikt og selvforståelse ved å gi oppmerksomhet på kropp, følelser, tanker og den mellommenneskelige relasjonen. Slik utvider fokuspersonen sine valgmuligheter.

Veiledning er en tverrfaglig disiplin. Faget er nært beslektet med og overlapper delvis både coaching, mentoring, rådgiving, supervisjon og ulike terapiformer der fokus er på allmenne utfordringer i livet som privatperson og yrkesutøver. Studiets pedagogiske plattform – konfluent pedagogikk – er erfaringsnær og fremmer en helhetlig relasjonskompetanse.

Innføring i karriereveiledning er en integrert del av studiet. (se emne 3)

Utdanningens faglige profil

Utdanningen gir en bred innføring i ulike faglige perspektiver på veiledning, og har samtidig sitt faglige fundament i humanistisk og eksistensialistisk tenkning. Grunnleggende perspektiver innen denne tradisjonen er troen på at den enkelte, gjennom økt oppmerksomhet på egne behov, valgmuligheter og ansvar, selv er den som best er i stand til å finne veien videre. Innenfor denne tradisjonen er det særlig personsentrert veiledning, gestalt og psykosyntese som vektlegges i studiet. Les mer om gestalt og psykosyntese på våre nettsider.

Gestalt: <https://www.vid.no/sporsmal-og-svar/faglig/hva-er-gestaltterapi>

Psykosyntese: <https://www.vid.no/sporsmal-og-svar/faglig/hva-er-psykosyntese>

Fagfelt som filosofi, psykologi og pedagogikk vinkles fra et individ-, gruppe- og systemperspektiv. Teorier om personlig utvikling, gruppedynamikk, organisasjoner og samfunn danner den faglige rammen. Det flerkulturelle perspektivet inkluderes i aktuelle sammenhenger.

Studiet er en praktisk rettet mestrings- og nærvørsorientert utdanning hvor studenten gjennom fire emner tilegner seg kunnskaper og kompetanse og får trening i å veilede andre. Studiet er prosessorientert og opptatt av studentens personlige og faglige utvikling. Metodisk legges det vekt på å tilrettelegge situasjoner der studenten kan gjøre erfaringer med egne og andres kommunikasjons- og samhandlingsprosesser. Refleksjon over disse gir økt bevissthet, økt oppmerksomhet og innsikt i det videre arbeidet. Teoretisk kunnskap knyttes til de erfaringene og refleksjonene studentene gjør. Denne kunnskapen ses i sammenheng med teoretisk og forskningsbasert kunnskap om veiledning. Slik tilstreber studiet å utvikle kompetente, etisk bevisste og kritiske veiledere.

Haraldsplass diakonale høgskole har lang erfaring og betydelig faglig bredde innenfor faget veiledning. Høgskolen har i løpet av de siste 25 årene utdannet mer enn 1200 veiledere. Disse finnes spredt over hele landet og innenfor de fleste profesjoner.

Behovet for veilednings- og relasjonskompetanse

I alle deler av samfunnet, både i offentlig og privat sektor, legges det stadig større vekt på godt samspill og samhandling mennesker i mellom. Dette skjer samtidig med at de trygge, stabile måtene å organisere samfunnet på endres. Økende ansvar legges på skuldrene til den enkelte jobbsøker, leder og medarbeider, og arbeidsmarkedet er i kontinuerlig bevegelse. Det stilles høye krav til karriereveiledning, ledes innsikt og ferdigheter i relasjonsbygging, konfliktløsning og nyskapende samspill i alle deler av samfunnslivet. Samtidig står flere personer på en eller annen måte i fare for å falle ut av yrkeslivet og trenger hjelp for å komme seg på sporet igjen.

I offentlig sektor er behovet for relasjonskompetanse særlig merkbart i helsevesenet og skoleverket, der motivasjon, samhandling og god teamledelse vektlegges. Kvaliteten på kommunikasjon og samhandling er avgjørende for opplevelsen både av behandling og undervisning. Alt dette krever kompetente veiledere og ledere med innsikt i forskningsbasert kunnskap på feltet, og veiledere som kan møte mellommenneskelige utfordringer åpent og kreativt.

Høgskolens verdigrunnlag

Haraldsplass diakonale høgskole eies av Bergen Diakonissehjem, som er en privat diakonal institusjon. Institusjonen bygger sin virksomhet på kristne grunnverdier som kommer til uttrykk gjennom en anerkjennelse av det enkelte menneskets unike

verdi, ukrenkelighet og grunnleggende menneskerettigheter. Høgskolens visjon er å utdanne og utruste mennesker til kompetent, omsorgsfull og modig tjeneste for mennesker.

2. Studiets hovedmål

Hovedmålet med studiet er at studentene skal utvikle sine teoretiske, praktiske og yrkesetiske kunnskaper, ferdigheter og kompetanse i relasjonell veiledning.

Etter endt utdanning skal studentene kunne veilede andre på tvers av profesjoner og roller. Studentene skal settes i stand til å bli ressurspersoner i sine arbeidsmiljøer. Studenter med lederoppgaver skal gjennom økt kunnskap om og innsikt i mellommenneskelig samspill og samhandling utvikle sine evner til å utøve godt lederskap.

Læringsutbytte etter endt studium

Kunnskap

- Kandidaten har bred kunnskap og innsikt i relasjonell veiledning innenfor den eksistensialistisk-humanistiske tradisjonen sett i lys av veiledningsfeltet generelt.
- Kandidaten har kjennskap til ulike teorier om karriereveiledning
- Kandidaten har spesialisert kunnskap i gestaltterapeutisk teori og praksis innen veiledning.
- Kandidaten analyserer faglige problemstillinger og vurderer teorier, metoder og forskningsresultater knyttet til veiledningsfeltet.

Ferdigheter

- Kandidaten foretar kompetente og selvstendige vurderinger og prioriteringer i møte med dem som søker veiledning.
- Kandidaten har kompetanse i konfluent pedagogikk, og kan undervise og veilede medarbeidere og kollegaer.
- Kandidaten er i stand til å formidle spesialisert veiledningskunnskap og innsikt både skriftlig og muntlig.

Generell kompetanse

- Kandidaten anvender forskningsbasert kunnskap, analyserer og forholder seg kritisk til aktuelle informasjonskilder og kan argumentere faglig.
- Kandidaten anvender kunnskaper og ferdigheter på nye områder og leder fagutviklingsarbeid på egen arbeidsplass.
- Kandidaten har høy etisk bevissthet i møte med klienter og kan vurdere yrkesetiske problemstillinger.

3. Målgruppe og opptakskrav

Målgruppen for studiet er personer fra alle profesjoner med behov for innsikt og kompetanse i relasjonelle problemstillinger. Studiet passer for personer i de fleste yrkesgrupper i offentlig og privat sektor.

Opptakskravet er minimum treårig utdanning på universitets- og høghskolenivå eller tilsvarende. Aktuelt er helse- og sosialfaglig, samfunnsvitenskaplig, humanistisk og naturvitenskaplig bakgrunn, samt minst ett års relevant yrkeserfaring. Realkompetansevurdering kan være aktuelt i tilfeller der studenten ikke oppfyller kravene til formell utdanning.

4. Omfang, innhold og oppbygging

Studiet er en videreutdanning med et omfang på 60 studiepoeng. Det er organisert som et deltidsstudium med normert studietid på to år, tilsvarende fire semestre, og kan kombineres med jobb.

Studiet består av fire obligatoriske emner a 15 studiepoeng. Innføring i forsknings- og utviklingsarbeid løper parallelt med og integreres i studiets fire emner.

Emne 1: Perspektiver på veiledning (15 studiepoeng)

Emnet gir en oversikt og innføring i veiledning og har fokus på teori, metode og praksis i de teoretiske retningene som introduseres. Hovedperspektivet mot slutten av emnet vil være på den eksistensialistisk-humanistiske tradisjonen og da særlig på personsentrert veiledning, psykosyntese og gestalt. Dette videreutvikles på emne 2.

Emne 2: Veileders personlige utvikling. Samspill, kreativitet og vekst (15 studiepoeng)

Emnet er i sin helhet viet utforskning av studentens egne prosesser og potensialer som veileder i lys av den humanistisk, eksistensialistiske veiledningstradisjon med vekt på gestalt, psykosyntese og personsentrert veiledning. Studentene praktiserer og integrerer metodiske ferdigheter i veiledningen.

Emne 3: Verdier, valg og karriere i et flerkulturelt perspektiv (15 studiepoeng)

Emnet tar for seg verdier, valg og beslutninger. Sentralt her står veiledning i forhold til karrierevalg og kulturell og personlig identitet. Studentene praktiserer og integrerer metodiske ferdigheter i veiledningen.

Emne 4: Veiledning i grupper og organisasjoner (15 studiepoeng)

Emnet handler teoretisk om struktur og prosesser i grupper og organisasjoner, samt å praktisere gruppens liv, dvs. å gjøre erfaringer med hvordan gruppen utvikler seg og forholder seg til sine medlemmer og omverdenen. Dette er eksamenssemester med innlevering av praktisk-teoretisk oppgave med vekt på gruppeteori.

Oversikt studiekraav, eksamens- og vurderingsform

All undervisning er obligatorisk og en forutsetning for godkjenning av hvert emne					
Emne	Semester Kurs-uker	Studiekraav		Eksamen og vurderingsform	Studie- poeng
Emne 1 Perspektiver på veiledning	1. 3x4 dager	Kollokvie/ loggarbeid Emneoppgave med fremlegg på siste samling	7,5 stp 7,5 stp	Godkjent/ ikke godkjent	15
Emne 2 Veileders personlige utvikling. Sampill, kreativitet og vekst.	2. 3x4 dager	Kollokvie/loggarbeid Selvbiografi Emneoppgave	3 stp 5 stp 7 stp	Godkjent/ikke godkjent	15
Emne 3 Verdier, valg og karriere i et flerkulturelt perspektiv	3. 3x4 dager	Framlegg og kritisk drøfting av forskningsartikkel. Gjennomføre og gjøre opptak av en veiledningssesjon med gjennomgang i kollokviegruppe. Emneoppgave knyttet til arbeidet i gruppen.	4 stp 4 stp 7 stp	Godkjent/ikke godkjent	15
Emne 4 Veiledning i grupper og organisasjoner	4. 3x4 dager	Dokumentasjon fra veiledningsarbeid Fagoppgave	5 stp 10stp	Godkjent/iikke godkjent Karakter A-F	15

5. Arbeidsformer

Studenten tilegner seg kunnskaper, ferdigheter, holdninger og faglig skjønn gjennom å følge undervisningsopplegget. Det forutsettes at studenten er fysisk til stede på emnesamlingene og deltar aktivt.

Undervisningen tilrettelegges i samlinger á 4 dager. Undervisningsformene er differensierte; erfaringslæring gjennom tilrettelagte øvelser, gruppearbeid, veiledningstrening, systematiserte refleksjonssekvenser, korte innlegg og forelesninger. Studiet stiller krav om høy egenaktivitet og utstrakt arbeid i grupper. All undervisning med tilhørende arbeidskrav er derfor obligatorisk. Det forutsettes at studenten jobber med pensum og arbeidskrav mellom emnesamlingene.

Undervisning

I undervisningen i alle emner legges det tilrette for læring gjennom praktisk personlig erfaring i kombinasjon med teoretisk refleksjon. Det holdes forelesninger om sentrale tema i tilknytning til hvert emne. Forelesningene har

som mål å introdusere og oppdatere kunnskap som grunnlag for videre arbeid med emnene.

Øvelser

Praktiske øvelser står sentralt i studiet. Disse har som mål å gi studentene erfaringer med emnene og gjøre kunnskapen praktiserbar i møtet med andre.

Veiledningstrening

Praktisk-metodiske ferdigheter er sentralt i veilederutdanningen. Det trenes derfor mye på veiledning en til en og veiledning med grupper. Målet er å mestre ferdighetene i møtet med andre.

Litteraturstudier

Hvert emne har eget pensum som studenten arbeider med på egen hånd. Litteraturstudiene har som mål å fremme selvstendig arbeid med spesifikke teorier og metoder på studiet.

Fagutviklingsarbeid

Studenten skal mellom undervisningsksamlingene levere inn skriftlige oppgaver i tilknytning til de ulike emnene. Dette gjøres i form av loggarbeid, emneoppgaver, selvbiografi, refleksjonsnotat, essay og fagoppgave. De skriftlige arbeidene har som mål å utfordre studenten til refleksjon og bearbeiding av tilegnet kunnskap og erfaring fra undervisning, øvelser, litteraturstudier og veiledningstrening. Studenten leverer en fagoppgave i slutten av studiet.

Kollokvier og gruppearbeid

Studentene danner egne kollokviegrupper for loggarbeid, praktisk trening og faglig refleksjon.

E-læring

E-læringsplattformen it's learning blir benyttet aktivt i studentenes læringsprosess.

Studentevaluering

Studiet blir gjenstand for systematisk studentevaluering og vurdering i henhold til høgskolens kvalitetssystem. Emnene blir evaluert ved at studentene blir bedt om å fylle ut evalueringsskjema. Etter hvert avsluttet studentkull blir det i tillegg utført en total vurdering av studiet. Studentevalueringen retter seg primært mot program- og undervisningskvalitet, men også rammekvalitet og inntakskvalitet. Dialog på basis av muntlige tilbakemeldinger og respons fra studentene skjer i tillegg fortløpende gjennom emnesamlingene.

Pensum

Til hvert emne legges det opp ca. 1000 sider pensumlitteratur for emner med 15 studiepoeng.

6. Emnebeskrivelser

Emne 1: Perspektiver på veiledning

Plassering:	1. semester
Studiepoeng:	15
Undervisning:	3 samlinger á 4 dager

Emnet gir en oversikt og innføring i veiledning. Fokus er på ulike teorier, metoder og praksiser. Faget plasseres i en historisk sammenheng og sentrale retninger i moderne internasjonal veilednings- og terapiforskning beskrives og tematiseres. Det teoretiske og metodiske fundamentet for personsentrert veiledning, gestaltterapien og psykosyntesen grunnis historisk i eksistensialistisk-humanistisk teori. Dette fundamentet bygger den teoretiske og metodiske grunnen for studiets øvrige emner og utforskes derfor spesielt. Innlæring av grunnleggende veiledningsferdigheter gjennom erfaringsbaserte øvelser og teoretisk refleksjon står sentralt i dette emnet.

Læringsutbytte

Studenten skal etter endt emne kunne

- Forklare og vise til forskjeller og likheter mellom de ulike retningene: psykodynamisk, kognitiv-atferdsorientert, eksistensialistisk-humanistisk, flerkulturell teori og positiv psykologi.
- Ha innsikt i ulike kunnskapssyn og vitenskapelige skoleretninger, herunder forholdet mellom forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, og identifiserer forskning og andre kunnskapskilder i lys av dette
- Delta i veiledningsøvelser og ta i bruk grunnleggende veiledningsferdigheter
- Være oppmerksom på egne verdier og holdninger og følge etiske normer og regler for veiledningsarbeid

Innhold

- Sentrale veiledningsteorier
  - Psykodynamisk teori
  - Kognitiv-adferdsorientert teori
  - Mindfulnessbasert kognitiv teori
  - Eksistensialistisk-humanistisk teori
  - Flerkulturell teori
  - Positiv psykologi
  - Endringsfokusert veiledning
  - Nevrovitenskapens betydning innen veiledning
- Vitenskapsteori, forskning og metode
- Forståelse og anvendelse av veiledningsteori
- Forholdet mellom veiledning, rådgivning, coaching, supervisjon og terapi
- Sammenhenger mellom teoribasert og erfaringsbasert læring
- Grunnleggende ferdigheter i veiledning
- Etikk og veiledning

- Gruppens betydning som læringsarena
- Innføring i biblioteksøk og oppgaveskriving

Studiekrav

- Gjennomføring av loggarbeid i kollokviegruppen. Arbeidet består av loggskrivning under samlingene, en logg etter 1.samling, fremlegg av logg i kollokviegruppe og skriving av ny logg som innleveres til andre undervisningsuke. (7,5 stp)
- Emneoppgave (ca. 2000 ord) knyttet til pensum innleveres i henhold til fastsatt frist etter andre undervisningssamling. Studentene samarbeider i dyade om et teoriprojekt der de skal beskrive et teoretisk tema og gi eksempler på hvordan teorien kan anvendes i praksis. Oppgaven skal presenteres på siste samling emne 1, og studentene får tilbakemeldinger fra medstudenter og lærere. (7,5 stp)

Vurderingsform

Godkjent/Ikke-godkjent

Emne 2: Veileders personlige utvikling. Samspill, kreativitet og vekst

Plassering:	2. semester
Studiepoeng:	15
Undervisning:	3 samlinger á 4 dager

For å utvikle seg positivt som veileder er det viktig å bli kjent med egne prosesser og sine potensialer. Perspektivene og metodene i gestaltterapien utlegges teoretisk, reflekteres over og øves inn gjennom praktisk-metodiske øvelser. Awareness - tilstedeværelse her og nå med kropp, følelser og tanker er grunnlaget for den informasjon veileder møter klienten med. Her legges grunnlaget for all videre veiledningstrening. Carl Rogers og Martin Bubers syn på kvaliteten på relasjonen som forutsetning for personlig vekst og utvikling vektlegges. I dialogen utforskes jeg-du møtet og den interpersonlige utvekslingen av ressurser, muligheter og valg. Fenomenene som utforskes i dette emnet – bl.a. kreativitet, vekst, ansvar, skyld, konflikt og makt – gjøres systematisk gjennom samspill både i dyader og triader. Psykosyntese representerer et transpersonlig psykologisk perspektiv på veiledning. I arbeidet med psykosyntesen fokuseres det særlig på ulike sider ved personligheten, viljen og polaritetsdynamikk. Eksperimentering med visualisering og spontane kreative uttrykk er vektlagt.

Læringsutbytte

Studenten skal etter endt emne kunne

- Forstå og anvende teori fra gestaltterapien, personsentrert veiledning og psykosyntesen
- Anvende og gjenkjenne sentrale teorier i veiledningsmøter
- Gjennomføre selvstendige veiledningsarbeider
- Ha innsikt i forskningsprosessen, forskningsetikk og ulike kvalitative forskningsdesign og analysemetoder

Innhold

- Awareness
- Kontakt og kontaktformer
- Figur-grunn
- Feltteori
- Polaritetsdynamikk
- Dialog som metode og mål for utvikling og vekst
- Ansvar, humor og kreativitet
- Innføring i forskning

Studiekrav

- Gjennomføring av loggarbeid i kollokviegruppen som innleveres til andre undervisningssamling (3stp)
- Selvbiografi i henhold til angitt format innleveres til tredje undervisningssamling (5stp)

- Emneoppgave (ca. 1 500 ord) knyttet til dyadearbeid med selvbiografi som innleveres i henhold til fastsatt frist etter tredje undervisningssamling. (7stp)

Vurderingsform

Godkjent/Ikke-godkjent

Emne 3: Verdier, valg og karriere i et flerkulturelt perspektiv

Plassering: 3. semester
Studiepoeng: 15
Undervisning: 3 samlinger á 4 dager

Emnet har fokus på verdier, eksistensielle grunnvilkår og flerkulturelt mangfold i veiledningsmøtet, med særlig vekt på karrierevalg. Sentralt står veiledning i forhold til kulturell identitet, personlighet og interesser. Gjennom veiledningspraksis utforskes oppmerksomheten rundt egne verdier i forhold til sentrale livsvalg. Verdiene våre står i nær sammenheng med utvikling av identitet, motivasjon, makt og ansvar. Å være seg bevisst og gjøre eksplisitt egne verdier er sentralt når mennesker står i ulike valgsituasjoner. Fenomenene toleranse og respekt for forskjellighet utforskes både individuelt og i grupper.

Læringsutbytte

Studenten skal etter endt emne kunne

- ha tilegnet seg kunnskap i grunnleggende karriererådgivningsteorier og – metoder
- forstå hvordan en i rådgivning kan utvikle helhetlig valg- og beslutningskompetanse hos rådsøker i sammenheng med framtidsplanlegging
- gjennomføre selvstendige veiledningsarbeider med presisjon og flyt
- identifisere seg med mangfoldet i ulike veiledningsmøter og utvikle egen verdibevissthet i forhold til sitt veiledningsarbeid
- systematisk søke aktuell forskningslitteratur og kritisk vurdere vitenskapelige artikler innenfor ulike forskningstilnæringer

Innhold

- Kulturelt mangfold
- Eksistensielle grunnvilkår
- Verdier og holdninger, motivasjon, valg og beslutninger
- Identitet og karriere
- Litteratursøk og vurdering av vitenskapelige artikler

Studiekrav

- Framlegg og kritisk drøfting av utvalgt forskningsartikkel.(4stp)
- Gjennomføre og gjøre opptak av en veiledningssesjon med vekt på karrierevalg/fremtidsvalg. Sesjonen gjennomgås i kollokviegruppe.(4stp)
- Innlevering av individuell oppgave (2500 ord) knyttet til arbeidet i gruppen (7stp)

Vurderingsform

Godkjent/ikke godkjent

Emne 4: Veiledning i grupper og organisasjoner

Plassering: 4. semester
Studiepoeng: 15
Undervisning: 3 samlinger á 4 dager

Emnet utforsker forholdet mellom individ, gruppe og organisasjon. Emnet handler teoretisk om struktur, prosesser og funksjoner i grupper, samt å praktisere gruppens liv, dvs. å gjøre erfaringer med hvordan grupper utvikler seg og forholder seg til sine medlemmer og omverdenen. Emnet tilrettelegger for utforskningen av forholdet mellom individ, grupper og organisasjoner med fokus både på mellommenneskelige prosesser og målrettet oppgaveløsning. Viktige fenomener og funksjoner i grupper undersøkes; intimitet, autoritet, konflikter, dilemmaer, paradokser, kaos og harmoni. Studentene tas med i praktiske øvelser og praktiserer og integrerer metodiske ferdigheter med veiledning av grupper.

Læringsutbytte

Studenten skal etter endt emne kunne

- Anvende og vurdere kritisk teorier om grupper og organisasjoner,
- Formidle og anvende forskningsbasert kunnskap i skriftlige oppgaver og i yrkespraksis
- Reflektere rundt egen identitet og rolle i et gruppeperspektiv
- Gjennomføre selvstendig veiledningsarbeid av grupper med presisjon og flyt
- Videreutvikle og integrere verdisystem som basis for sine møter med grupper og organisasjoner

Innhold

- Gruppeprosess og gruppedynamikk
- Systemverdier og personverdier
- Produktorientering og prosessorientering
- Forsvarsrutiner
- Makt, skyld og konflikter
- Forskjellighet, motsetninger og konflikter
- Avhengighet, uavhengighet og gjensidighet

Studiekrav

- Innlevering av skriftlig dokumentasjon fra veiledningsarbeid studenten selv har utført (ca 1500 ord) (5 stp)
- Fagoppgave (ca. 5000 ord) med utgangspunkt i det innleverte datamaterialet fra egen veiledning, innleveres før tredje undervisningssamling (10 stp)

Vurderingsform

Dokumentert veiledningsarbeid: Godkjent/ ikke godkjent

Fagoppgaven: Karakter A-F

7. Pensum (se egen pensumliste)

Pensum utgjør totalt ca. 4 200 sider.

Det forventes at studentene selv søker annen relevant litteratur innenfor fagfeltet

Pensumlisten er under kontinuerlig revidering for å være i samsvar med relevant litteratur som publiseres. Det kan dermed komme endringer i pensum. Dette vil bli kunngjort.